

str. 540/575; — Pražák: Spory o příslušnost II. str. 164/166; — Pražal: Das Recht der Enteignung str. 204/205 a 228/229; — Randa: Vlastnické právo str. 63/67; — Layer: Prinzipien des Enteignungsrechtes str. 504/505). Praxe připouští, nedošlo-li k dohodě, ihned soudní odhad v řízení nesporném (srv. rozhodnutí nejv. s. Gl. U. 12.995, 15.183, 15.520, N. I. 1887 a j.). Také zemská správa politická v případě, o nějž tu jde, výslovně ve vyvlastňovacím nálezu ze dne 23. března 1921 vytkla, že náhrada bude stanovena soudním odhadem, pokud nedojde ke smírné dohodě. Nález ten nabyl moci práva, a není tudíž příčiny, by náhrada nebyla stanovena soudním odhadem v nesporném řízení, jak obecní úřad navrhl. O tom, jak má tento soudní odhad býti proveden, není výslovně nikde nic ustanoveno. Předpisů min. nařízení ze dne 21. dubna 1857, čís. 82 ř. zák., jehož stěžovatelka se dovolává, nelze užiti, poněvadž se týkají odhadu politického. Rekursní soud vyslovil, že dlužno obdobně použiti ustanovení zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. o vyvlastnění k účelu stavby železnic, a nikoliv odhadního řádu nemovitostí ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. Proti tomu nelze důvodně ničeho namítati, uváží-li se toto: Odhadem dle zmínčeného odhadního řádu stanoví se pouze obecná (prodejní) cena odhadovaného pozemku. Dle § 365 obč. zák. přísluší však vyvlastněnímu nárok na odškodnění. Odškodnění se nekryje s odhadní cenou vyvlastněného pozemku, nýbrž může a bude často ji převyšovati, ježto dle svého pojmu předpokládá při vyvlastnění právě tak jako při náhradě škody dle § 1323 obč. zák., že se vše uvede ve stav předešlý, a není-li to možno, ve stav, který se majetkoprávně rovná stavu předešlému, že tedy vyvlastněním musí býti nahrazena nejen obecná cena vyvlastněného pozemku (§ 305 obč. zák.), nýbrž všechny újmy majetkové (hospodářské), které mu vyvlastněním byly způsobeny. V té příčině však odhadní řád nemovitostí neobsahuje žádných předpisů, naproti tomu v zákoně ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. jsou obsažena ustanovení přesná a podrobná. Právem tedy rekursní soud zdůraznil, že řízení ve smyslu zákona posléze naznačeného lépe chrání zájmy stran, než dosud dle odhadního řádu nemovitostí.

### Čís. 1363.

**Pouze soud, nikoliv notář, rozhoduje o tom, zda má býti přihlášivšímu se dědici pozůstalost odevzdána do správy.**

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1454/21.)

Pozůstalostní soud odevzdal správu pozůstalosti manželce zůstavitele, jež se přihlásila ze závěti, ustanovující ji universální dědičkou. Rekursní soud nevyhověl rekursu dosud nepřihlášivších se zákonných dědiců. Důvody: Ježto zůstavitelova manželka své dědické právo dostatečně vykázkala, právem jí pozůstalostní soud dle předpisů § 810 obč. zák. a § 145 nesp. říz. odevzdal jmění pozůstalostní do správy, užívání a opatrování. Námitka stěžovatelů, že pozůstalostní soud nebyl k tomuto rozhodnutí vůbec oprávněn, ježto výkon tento byl čl. IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. přenesen výlučně na notáře, není opodstatněna, neboť právě čl. IX. cit. zákona vyhrazuje pozůstalostnímu soudu,

rozhodovati o zcizení jmění pozůstalostního a správa pozůstalostního jmění také jeho zcizení v sobě zahrnuje (§ 145 nesp. říz.). Srovnej ostatně i výnos min. spravedlnosti ze dne 25. dubna 1921, čís. 11 věstníku odst. XI. čís. 6.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### D ů v o d y:

Pokud stěžovatelé upírají soudu příslušnost ku rozhodování o tom, komu má správa jmění pozůstalostního býti svěřena, činí tak neprávem, neboť dle čl. IX. zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. přísluší sice notářům jako soudním komisařům provéstí řízení pozůstalostní, soudu jsou však vyhrazeny některé úkony, mezi nimiž též rozhodování o zcizení »pozůstalosti« a dle výnosu min. spravedlnosti ze dne 25. dubna 1921 čís. 11 věstníku, odst. IX. čís. 6 i o zcizení »pozůstalostních věcí«. Nejvyšší soud sdílí názor projevený v tomto výnosu ministerstva, jímž zákon vyložen jest ve smysl, že slovem pozůstalost není míněna pouze pozůstalost jako celek, nýbrž i jednotlivé věci do pozůstalosti náležející. Poněvadž pak nesp. patent pod marginální rubrikou »povolení ku zcizení předmětů pozůstalosti« v § 145 uvádí, že dědici, jehož právo dědické jest vykázano, má soud přenechatí opatrování a správu pozůstalosti, dlužno z toho logicky usuzovati, že zákonodárce pojem správy pozůstalosti podřadil pod pojem zcizení pozůstalosti. Správně tedy rekursní soud vyslovil, že rozhodovati o správě pozůstalosti přináleží nikoliv notáři, pozůstalost projednávajícímu, nýbrž patří v obor působnosti pozůstalostního soudu. Ustanovil-li pozůstalostní soud pozůstalou vdovu, která je dědičkou, posledním pořízením zůstavitele jmenovanou, a která mimo to jest spoluvlastnicí usedlosti i všech pozemků k ní patřících a největší části pozůstalostního jmění tvořících, správkyň pozůstalosti, jednal dle zákona (§ 145 nesp. říz.) a jest jeho rozhodnutí tím spíše odůvodněno, když rodiče zůstavitele, ač jsou dědici nepominutelnými, se dosud za dědice vůbec ani nepřihlásili. Že stěžovatelé nebyli vyslechnuti o návrhu testamentární dědičky, by jí správa pozůstalosti byla svěřena, nezakládá zmatečnosti řízení, neboť zákon v § 145 nesp. říz. kategoricky přikazuje, že správa pozůstalosti přihlásivšímu se dědici, jenž dědické právo vykázal, odevzdána býti má, a proto neměl soud podnětu, by vyslýchal o tomto návrhu legatáře, pokud se týče zákonné dědice, kteří se nepřihlásili k pozůstalosti, neboť nárok testamentární dědičky v tom směru nebyl pochybným, nýbrž zřejmým a zákonem odůvodněným.

### Čís. 1364.

#### Prohlášení účastníka světové války za mrtva.

Nařízení ze dne 8. dubna 1918, čís. 134 ř. zák. pozbylo účinnosti tím, že zákon ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. zák. byl změněn zákonem ze dne 30. června 1921, čís. 252 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1459/21.)